

رسول اکرم (ص)  
**مَوْتُ الْعَالَمِ نُلْمَةٌ لَا يَسُدُّهَا شَيْءٌ**  
 فوت دانشمند ، شکافی است که هیچ چیزی آن را نمی پوشاند. کذب و کفر

از شمار دو چشم یک تن کمر  
**درگذشت استاد گرانقدر بیوشیمی ایران**  
**دکتر ناصر ملک نیا**  
 بر جامعه پزشکی ایران تسلیم باد.

مدیر مسئول ، مدیران و کارکنان انتشارات تیمورزاده و نشریه طبیب

نشریه علمی، خبری و صنفی ■ سال دوم ■ شماره ۳۴-۴ ■ ۸ صفحه ■ نیمه اول مردادماه ۱۳۸۶

دوروزنامه  
 کریمیان بیانی بر باینیم  
 بر دو عالم ندم لذت بیماری را

**طبیعیات**  
 جمله علمتای ما

۰۲۰۳۰ نسخه در ماه

عَلَى حَبِّهِ جُتِّهِ قَسَمَ النَّارُ وَالْجَنَّةُ  
 وَصَى الْمُصْطَفَى حَقًّا أَمِيرَ الْإِنْسِ وَالْجِنَّةِ

خجسته زادروز مولود کعبه ،  
**حضرت امیرالمؤمنین ، علی (ع)**  
 بر همه شیعیان جهان تهنیت باد.

بهاه ۱۰۰ تومان ■ این نشریه به رایگان برای تمامی صاحبان حرف پزشکی سراسر کشور ارسال می شود

**طبیب جریب**

انتقال خون در ایران



بر اساس شواهد و قرائن موجود، سابقه اولین تزریق خون در کشور ما به سالهای ابتدایی دهه ۲۰ هجری شمسی برمی گردد. در واقع در این سالها با توجه به نوپا بودن طب انتقال خون و ناآشنا بودن اذهان عمومی با این مقوله، دریافت خون از داوطلبان و تزریق آن به بیماران، به سختی انجام می گرفت.

به تدریج با شناسخته شدن ارزش حیاتی تزریق خون در نجات بیماران و افزایش تجویز خون در مراکز درمانی، مقدار خون اهدایی داوطلبان جوابگوی نیاز بیماران نبود. این نکته به همراه مشکلات و عوارض ناشی از تعداد متولیان امر انتقال خون، فعالیت سودجویانه بنگاههای خصوصی و به ویژه رقابت ناسالم این بنگاهها، به تدریج باعث شکل گیری طرح اولیه تأسیس یک سازمان مستقل برای ساماندهی سیستم تأمین خون و فرآوردههای خونی و در نهایت منجر به تأسیس سازمان ملی انتقال خون ایران شد.

در واقع معرفی سازمان انتقال خون ایران به عنوان تنها متولی تهیه خون در کشور، گامی اساسی برای متمرکز کردن و همسویی تمام امکانات موجود در زمینه طب انتقال خون، به منظور ارتقای کمی و کیفی در روند تأمین خون و فرآوردههای خونی مورد نیاز بود. هدفی که همواره به عنوان یکی از ارکان اصلی سازمان مطرح بوده و مورد توجه قرار داشته است. بر همین اساس، خاتمه دادن به سیستم خرید و فروش خون و تعطیلی بنگاههای واسطه از اولین دستاوردهای این سازمان بود.

همزمان با گسترش فعالیت سازمان و رشد فزاینده جمعیت داوطلبان اهدای خون، ارتقای کیفیت فرآوردههای خونی نیز توجه ویژه و راه به خود معطوف کرد. به ویژه با شناسایی عوامل بیماریزای قابل انتقال از طریق خون مثل ویروس های هپاتیت B، ایدز (HIV) و هپاتیت C. ارتقای سلامت فرآوردههای خونی جایگاه خاصی را در فعالیت های کنترل کیفی سازمان به خود اختصاص داد.

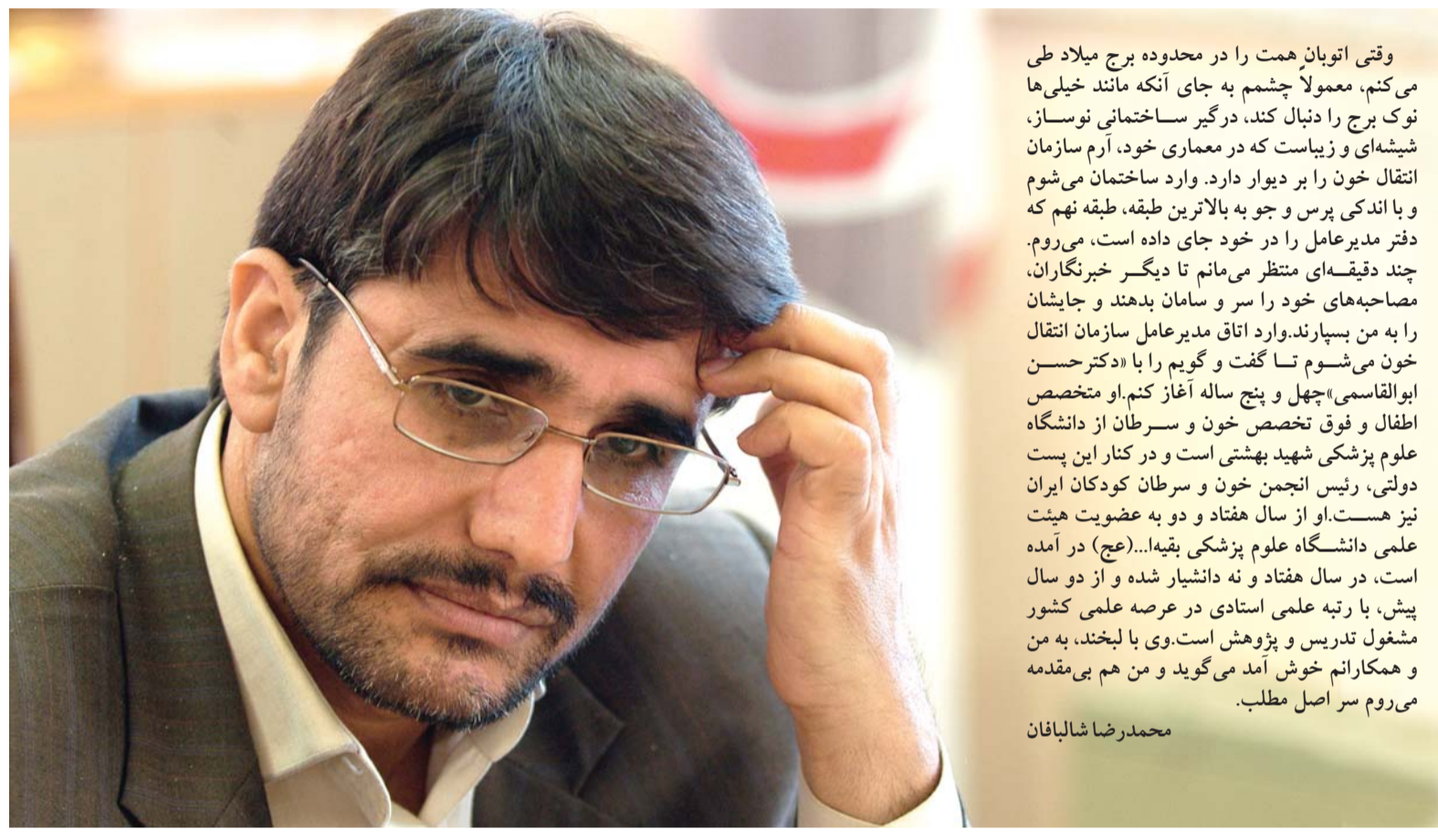
به تدریج و همزمان با پیشرفت های چشمگیر علم پزشکی در زمینه طب انتقال خون، به کارگیری فناوری روز دنیا در تمامی مراحل تأمین فرآوردههای خونی از جذب و انتخاب اهداکنندگان گرفته تا انجام آزمایش های بررسی ویروسی روی تک تک کیسه های خونی، تهیه و نگهداری فرآوردههای خونی و در نهایت ارسال فرآورده به بانک خون های بیمارستانی، کارنامه درخشانی را برای انتقال خون ایران رقم زده است. ضمن اینکه پیاده کردن سیاست های سازمان جهانی بهداشت، از جمله حذف سیستم جایگزینی خون و جمع آوری خون از اهداکنندگان داوطلب، آزمایش های غربالگری خون، اهدای مستمر، سیستم خود حذفی محرمانه و ... موقعیت ممتازی را برای این سازمان در بین کشورهای منطقه فراهم کرده است.

رسیدن شاخص اهداکنندگان داوطلب به رقم ۲/۴ درصد، روند رو به رشد استقبال مردم را برای اهدای خون نشان می دهد اما مسلم است که ادامه این سیر صعودی، تنها در سایه تبدیل ضرورت اهدای خون به یک فرهنگ و یک باور عمومی میسر خواهد بود. حرکتی که توجه فرد فرد جامعه و حمایت همه جانبه سازمانها و نهادهای مسئول در زمینه سلامت و فرهنگ کشور را طلب می کند.

■ معاون سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

گفتگو با دکتر حسن ابوالقاسمی مدیر عامل سازمان انتقال خون ایران ، به بهانه ۹ مرداد روز انتقال خون

**از بهترین ها هستیم**



وقتی اتوبان همت را در محدوده برج میلاد طی می کنم، معمولاً چشمم به جای آنکه مانند خیلی ها نوک برج را دنبال کند، درگیر ساختمانی نوساز، شیشه ای و زیباست که در معماری خود، آرم سازمان انتقال خون را بر دیوار دارد. وارد ساختمان می شوم و با اندکی پرس و جو به بالاترین طبقه، طبقه نهم که دفتر مدیرعامل را در خود جای داده است، می روم. چند دقیقه ای منتظر می مانم تا دیگر خبرنگاران، مصاحبه های خود را سر و سامان بدهند و جایشان را به من بپسارند. وارد اتاق مدیرعامل سازمان انتقال خون می شوم تا گفت و گویم را با «دکتر حسن ابوالقاسمی» چهل و پنج ساله آغاز کنم. او متخصص اطفال و فوق تخصص خون و سرطان از دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی است و در کنار این پست دولتی، رئیس انجمن خون و سرطان کودکان ایران نیز هست. او از سال هفتاد و دو به عضویت هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) در آمده است. در سال هفتاد و نه دانشیار شده و از دو سال پیش، با رتبه علمی استادی در عرصه علمی کشور مشغول تدریس و پژوهش است. وی با لبخند، به من و همکارانم خوش آمد می گوید و من هم بی مقدمه می روم سر اصل مطلب.

محمدرضا شالبافان

پانزده برابر رسیده است. این اهدا به وسیله مردم و به دنبال فرهنگ سازی بوده است. البته تبلیغات ما نیز نو شده؛ ده سال پیش، برای اهدای خون در اطراف میادین تبلیغ می شد، اما امروز کانتینرهای کنار میادین هم جمع شده و اهدای خون به محل های کاملاً بهداشتی منتقل شده است. زمانی به شدت، از تبلیغات صدا و سیما بهره می گرفتیم و احساسات مردم را تحریک می کردیم، ولی امروز تلاش ما برای اهدای مستمر خون است. زمانی اهدای خون را برای احراز سلامتی تبلیغ می کردیم اما امروز می گویم اگر سالم هستید، خون اهدا کنید. از حدود شصت سال پیش تا به امروز، در وهله های مختلف از روش های تشویق مادی اهداکنندگان و جایگزینی خون به وسیله نزدیکان بیمار استفاده کردیم، اما امسال سال حذف جایگزینی است. امروز تبلیغات ما بر آموزش و آگاهی متمرکز است. برای این منظور در میان کودکانها و دبستانها بیشتر حاضریم و دوم سال ۸۴، خونگیری نسبت به کشر ماهه اول

در سازمان دفتری برای جذب و آگاهی اهداکنندگان تشکیل داده ایم، چرا که تعداد و درصد اهداکنندگان از شاخص های سلامت خون است. از او درباره بازده تبلیغات نوین می پرسیم و اینکه چه عاملی باعث شده است که سازمان به سمت این تغییرات برود؟

او نقش تکنولوژی را در این تغییر بسیار پررنگ می داند و می گوید: «به طور مثال استفاده از تلفن گویا و یا نرم افزارهای اهدا کنندگان تا پیش از این در دسترس نبود و اکنون این شیوهها جواب داده است. وقتی من در مهرماه سال ۸۴ وارد سازمان شدم، احساس کردم دچار نوعی کمبود مزمن خون و فرآورده های خونی هستیم، بنابراین به تمام واحدها ابلاغ کردیم که بیست درصد افزایش خونگیری را در دستور کار خود قرار دهند، در گذشته معمولاً افزایش سالانه دو تا چهار درصد بود، اما در همان شش ماه دوم سال ۸۴، خونگیری نسبت به کشر ماهه اول

**تیمورزاده**  
 شبکه تامین منابع علمی علوم پزشکی کشور  
 www.teimourzadeh.com  
 e-mail: info@teimourzadeh.com  
 ۸۸ ۳۲ ۹۰ ۹۰  
 ۸۸ ۹۵ ۱۱ ۱۲

**نحوه خرید پستی:**  
 لطفاً در صورت تمایل برای خرید پستی هر یک از کتابها مبلغ مورد نظر را پس از کسر ۱۶٪ تخفیف، به حساب جاری همراه شماره ۱۸۲۳۴ بانک رفاه شعبه نشریه نام انتشارات تیمورزاده واریز نموده و فیش بانکی را به همراه نشانی کامل خود به شماره ۸۴ ۳۲ ۸۸ دورنگار، یا پس از تهیه روگرفت (فوتوکپی) به نشانی کتاب فروشی مرکزی پست نمایید.

**شعبه کرج:** بلوار طالقانی شمالی - پایین تر از پارک شرافت شماره ۵۷۹ - تلفن: ۰۲۶۶۷۱۹ - ۰۲۶۶۳۳۶۶ - ۰۲۶۱۰  
**شعبه کرمانشاه:** خیابان مدرس - روبروی مسجد جامع مجتمع تجاری ایران - طبقه دوم - تلفن: ۰۸۳۱-۳۷۸۸۵۰  
**شعبه اهلب:** خیابان مدرس - خیابان ضرابپوری (مقابل سابق نرسیده به مدیریت چهار کشاورزی) - تلفن: ۰۳۳۵۱۴۱-۱۱۱

**مراقبت های ویژه بارداری**  
 تألیف: زینب کمالی  
 ۱۶۰ صفحه  
 ۳۹۵۰ تومان  
 بهار ۸۶

**تألیف: پروین کمپوز - جنیفر براون**  
 متخصصان محترم زنان و زایمان  
 در صورت خرید بیش از ۲۰ جلد برای ارائه به بیماران، از تخفیف ۲۵٪ برخوردار خواهید شد.

**زینب کمالی**  
 ۱۶۰ صفحه  
 ۳۹۵۰ تومان  
 زمستان ۸۶

**تألیف: لادن آگریز، لاین تی، کامرون، برایان ماگوان**  
 رالف ان، رابرت، جیمز جی، وانگر  
 آموزش مبحثی بر مشکل، روشی نوین در عرصه آموزش پزشکی. مفاهیم طب زنان را بر پایه شکایات هائیک بیاموزید.

**زینب کمالی**  
 ۱۶۰ صفحه  
 ۳۹۵۰ تومان  
 تابستان ۸۶

**تألیف: دکتر محمد قاسمی برومند**  
 در حرفه های مختلف، چشم در معرض خطر است. اختلالات چشمی ناشی از کار را بشناسیم.

**زینب کمالی**  
 ۱۶۰ صفحه  
 ۳۹۵۰ تومان  
 بهار ۸۶

**تألیف: دکتر سید عبدالرضا طبیبی**  
 همه آنچه چشم پزشکان و متخصصان اعصاب باید از نوروفتالمولوژی بدانند.

**زینب کمالی**  
 ۱۶۰ صفحه  
 ۳۹۵۰ تومان  
 بهار ۸۶

گفتگو با دکتر محمد تقی جغتایی استاد نور آناتومی دانشگاه علوم پزشکی ایران

**محدودیت نه معلولیت**

**بیوشیمی، علم خداشناسی**

**سوراخ کوچکی به وسعت مرگ یا زندگی**

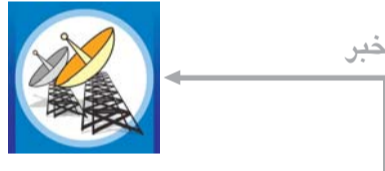
نگاهی به مشکلات بیماران نقص ایمنی اولیه در کشور

**این ۱۰۰ نفر**

**کودکان کارتون ببینند، درد نکشند!**

دکتر محمدرضا رستمی، عضو هیئت علمی گروه روانشناسی دانشگاه تهران

**بوپرو نورفین و درمان اعتیاد**



معاون سلامت وزارت بهداشت: راه اندازی مراکز و مؤسسات تشخیصی، بهداشتی و درمانی بلامانع است

معاون سلامت وزارت بهداشت گفت: «راه اندازی کلیه مراکز و مؤسسات تشخیصی، بهداشتی و درمانی اعم از بیمارستانها، مراکز جراحی محدود و سرپایی، تصویر برداری پزشکی، درمانگاهها و سایر مراکز، در تمام نقاط کشور از جمله شهرهای بزرگ و به خصوص تهران بلامانع است.»

دکتر سید مؤید علویان افزود: «این اقدام به منظور توسعه و سرمایه گذاری بخش خصوصی و شکوفاتر شدن اقتصاد در عرصه سلامت کشور است که نتیجه آن، ارتقای سطح کیفی و کمی خدمات بهداشتی، تشخیصی و درمانی ارائه شده به عموم مردم خواهد بود.»

وی افزود: «طبق اصول ۴۴ و ۲۹ قانون اساسی و نیز ماده های ۸۹ و ۱۳۶ قانون برنامه پنج ساله چهارم، راه اندازی مراکز مذکور وجهه قانونی دارد و صدور مجوزهای فوق در چارچوب مصوبات و آیین نامه های مربوطه صورت گرفته است. تأکید می شود که هیچ گونه محدودیتی در این زمینه وجود ندارد و سطح بندی سایر محدودیتها در بخش خصوصی لغو شده است.»

**معاون سلامت وزارت بهداشت:**

**راه اندازی مراکز و مؤسسات تشخیصی، بهداشتی و درمانی بلامانع است**

معاون سلامت وزارت بهداشت گفت: «راه اندازی کلیه مراکز و مؤسسات تشخیصی، بهداشتی و درمانی اعم از بیمارستانها، مراکز جراحی محدود و سرپایی، تصویر برداری پزشکی، درمانگاهها و سایر مراکز، در تمام نقاط کشور از جمله شهرهای بزرگ و به خصوص تهران بلامانع است.»

دکتر سید مؤید علویان افزود: «این اقدام به منظور توسعه و سرمایه گذاری بخش خصوصی و شکوفاتر شدن اقتصاد در عرصه سلامت کشور است که نتیجه آن، ارتقای سطح کیفی و کمی خدمات بهداشتی، تشخیصی و درمانی ارائه شده به عموم مردم خواهد بود.»

وی افزود: «طبق اصول ۴۴ و ۲۹ قانون اساسی و نیز ماده های ۸۹ و ۱۳۶ قانون برنامه پنج ساله چهارم، راه اندازی مراکز مذکور وجهه قانونی دارد و صدور مجوزهای فوق در چارچوب مصوبات و آیین نامه های مربوطه صورت گرفته است. تأکید می شود که هیچ گونه محدودیتی در این زمینه وجود ندارد و سطح بندی سایر محدودیتها در بخش خصوصی لغو شده است.»

**جناب آقای دکتر عطاله پورعباسی**

خبر تأسف بار درگذشت نابهنگام مادر بزرگ گرامیانت که از دامان پاکش فرزندان صالحی چون مادرگرمی حضرتعالی پنی به عرصه گیتی گذارند، ما را نیز متالمه و اندوهگین ساخت. از درگاه خدایش رحمت متعالی برای آن مرحومه و صبر برای حضرتعالی، مادر ارجمندان و دیگر بازماندگان مسئلت داریم.

مدیر مسئول، مدیران و کارکنان انتشارات تیمورزاده و نشریه طبیب